

**Centar za promociju civilnog društva
Sarajevo, Bosna i Hercegovina**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2009

Februar 2010

Uvodna riječ

Zadovoljstvo mi je da predstavim Godišnji izvještaj o aktivnostima i finansijskom poslovanju Centra za promociju civilnog društva (CPCD) za 2009. godinu. Kao direktorici CPCD, drago mi je da imam priliku da javnosti ponudim na uvid pregled dostignuća našeg Centra u toku prošle godine, u širokom obimu aktivnosti u dvije glavne programske oblasti: Civilno društvo i Javna politika.

Ovaj izvještaj je predstavljen u odnosu na najvažnije izazove sa kojima se suočilo civilno društvo u BiH u protekloj godini, i koji su bili impuls za neke od ključnih inicijativa koje je pokrenuo CPCD, uključujući organizovanje građana za rješavanje problema na lokalnom nivou, monitoring javnih politika, uvođenje sistema osiguranja kvaliteta za NVO, uspostavljanje institucionalnih oblika saradnje vladinog i nevladinog sektora, jačanje lokalnih organa uprave, razvijanje Resursnog centra i regionalna saradnja sa nevladinim organizacijama iz susjednih država i Evropske unije.

Uporedo sa implementacijom svojih osnovnih aktivnosti, Centar za promociju civilnog društva je investirao puno napora i sredstava u dalji razvoj svojih ljudskih resursa. Većina našeg osoblja je prošla kroz sveobuhvatan i intenzivan program izgradnje kapaciteta. Ovaj program je obuhvatio teme poput strateškog planiranja, monitoringa i evaluacije, zastupanja i lobiranja, organizovanja zajednice, javnog učešća, saradnje između vlasti i NVO sektora i slično. Ove mjere su omogućile da uspješno ostvarimo svoju misiju tokom prošle godine.

Nekoliko ključnih događaja je obilježilo proteklu godinu u CPCD:

- uspostavljanje Mreže Sporazum plus na državnom nivou, koja je okupila skoro 400 NVO iz cijele BiH, nakon svobuhvatnog procesa konsultacija sa više od 200 organizacija. Jedan od glavnih ciljeva Mreže će biti promocija Sporazuma kao nove demokratske prakse u odnosu između vlasti na svim nivoima, civilnog društva i poslovnog sektora u BiH.
- uvođenje sistema osiguranja kvaliteta (ISO standard za NVO) u našu organizaciju. Formiran je Tim za kvalitet, a četiri zaposlenika Centra su prošli obuku od 8 radionica i dobili certifikat za interne auditore sistema upravljanja kvalitetom u NVO.
- uspješno uspostavljanje saradnje sa Vladom Kantona Sarajevo, gdje kao primjer dobre prakse treba naročito izdvojiti javnu raspravu o usvajanju Zakona o slobodi javnog okupljanja.
- web site Resursnog centra www.civilnodrustvo.ba bilježi više od 7000 pojedinačnih posjeta mjesečno, i ušao je u najuži izbor za najbolju web stranicu u BiH

CPCD je tokom godine koja je iza nas pristupio članstvu još nekoliko međunarodnih i domaćih mreža i asocijacija: ECAS iz Brisela, Asocijacija za kvalitet BiH, Balkanska mreža za razvoj društveno odgovornog poslovanja.

Željela bih da izrazim zahvalnost svim našim donatorima, stranim i međunarodnim vladinim i privatnim agencijama i fondacijama koje su moralno i finansijski podržali aktivnosti našeg Centra u 2009. godini. Takođe želim da srdačno zahvalim našim brojnim saradnicima i partnerskim organizacijama iz cijele BiH za podršku, posvećenost i entuzijazam u inicijativama koje zajedno poduzimamo, nadajući se nastavku i proširenju saradnje u budućnosti.

U januaru 2010. godine Centar za promociju civilnog društva će započeti novi ciklus strateškog planiranja za naredni trogodišnji period. Uz to, slijedi i rad na uvođenju sistema osiguranja kvaliteta, kao i prijava za certificiranje kod nadležnog certifikacijskog tijela.

Tokom naredne godine, CPCD će nastaviti sa provođenjem svoje misije i glavnih ciljeva, koji su zacrtani na osnovu dostignuća i naučenih lekcija iz prošle godine. Za tu namjenu smo razvili niz projekata i drugih aktivnosti čiji je glavni cilj da na odgovarajući način, uz kreativan i svjež pristup, odgovorimo na najvažnije savremen izazove izgradnje demokratije i civilnog društva u našoj zemlji.

Aida Daguda, direktorica CPCD

CPCD – ukratko o organizaciji

Centar za promociju civilnog društva osnovan je 10. 06. 1996. godine. Registrovan je kod nadležnog suda u Sarajevu 15. 07. 1996. godine pod brojem: R-I-128/96. U skladu sa Zakonom o udruženjima građana Federacije BiH, izvršena je preregistracija i usklađivanje sa Zakonom 14. 07. 2000. godine pod brojem: 04-05-2-3813/2000.

CPCD trenutno ima 18 zaposlenih na puno radno vrijeme, i jednog volontera, smještenih u glavnoj kancelariji u Sarajevu. U okviru projekta GAP, od 2008. godine, CPCD zapošljava 12 novih zaposlenika koji rade na tom projektu kao opštinski i regionalni koordinatori, a u okviru 4 kancelarije u Mostaru, Banja Luci, Sarajevu i Tuzli.

Misija: Promocija i jačanje građanskih aktivnosti, civilnog društva i izgradnja demokratije u BiH.

Vizija: Društvo informisanih, obrazovanih i odgovornih građana, aktivno uključenih u borbu sa izazovima sa kojima se današnje BiH društvo suočava kao i efikasna, odgovorna i sposobna vlast na svim društvenim nivoima.

Glavni programi i aktivnosti:

Svoje programske ciljeve CPCD je tokom 2009. godine realizovao kroz sljedeće glavne programe:

1. Javna politika,
2. Civilno društvo

U okviru gore navedenih programa CPCD vodi sljedeće aktivnosti:

- Dizajniranje, upravljanje i implementacija spektra operativnih projekata koji tretiraju ključna pitanja demokratije i izgradnje civilnog društva u BiH;
- Obezbjedenje primjerenog treninga i usluga konsultacija te programa za službenike javnog sektora, izabrane predstavnike, lidere i aktiviste organizacija civilnog društva, kao i cijelu društvenu zajednicu, sa ciljem jačanja kapaciteta za bolju upravu u skladu sa prioritetima BiH vlasti;
- Vođenje kampanja javnog zagovaranja usmjerenih na promjenu politike, pozicije i programa institucija vlasti u segmentu javnog i privatnog sektora;
- Umrežavanje i saradnja sa institucijama javne administracije, kako u zemljama EU, tako i zemljama Centralne, Istočne i Jugoistočne Evrope;
- Planiranje i implementacija studijskih posjeta za službenike javnog sektora i izabrane predstavnike sa svih nivoa vlasti u BiH, kao i za lidere i aktiviste civilnog društva, sa ciljem razmjene iskustava, informacija i znanja sa njihovim pandanima u inostranstvu.
- Jačanje bosanskohercegovačkog nevladinog sektora kroz rad Resursnog centra

Kontakt:

Poštanska adresa: Višegradska 26, 71000 Sarajevo

Telefon/fax: 033 474 033

E-mail: info@cpcd.ba

Web sajt: www.civilnodrustvo.ba i www.sporazum.ba

PROGRAM JAVNA POLITIKA

PROJEKAT UPRAVNE ODGOVORNOSTI, FAZA II (GAP2)

Donator: Chemonics, kao nosilac projekta GAP2

CPCD je lokalni partner Chemonicsu u implementaciji ovog projekta.

Projekat upravne odgovornosti (GAP) za Bosnu i Hercegovinu (BiH) je zamišljen na način da jača kapacitet značajnog broja općina u BiH kako bi iste što učinkovitije služile svojim građanima u okviru politike i fiskalnog okvira uspješnog upravljanja. Snažna lokalna uprava i politika sami po sebi nisu dovoljni; međutim, zajedno ova dva ojačana elementa stvaraju temelj za održiv proces reforme i napretka u procesu pružanju usluga. Pristup implementiranja GAP projekta je krajnje izravan: imati strategiju, biti fleksibilan i otvoren; osigurati pružanje stručnih usluga; i fokusirati se na ostvarivanje započetih ciljeva.

Projekat je zajednički finansiran, i, uz punu podršku Američke agencije za međunarodni razvoj i pomoć (USAID), Ambasade Kraljevine Nizozemske, i Švedske agencije za međunarodni razvoj (Sida), će najprije surađivati sa 56 općina, dok će se 2009. godine taj broj povećati za dodatnih 15 općina. Projekat GAP-a se sastoji iz dvije komponente: Lokalne intervencije, koja uključuje pružanje tehničke pomoći i sufinansiranje razvitka zajednice, i komponente Programskih intervencija, sa ciljem asistiranja svim općinama u BiH u postizanju funkcionalne i fiskalne decentralizacije, i stvaranja ambijenta koji pridonosi demokratskom upravljanju.

Trenutno, GAP osigurava pomoć i podršku u 41 partnerskoj općini: Banja Luka, Bihać, Bosansko Grahovo, Breza, Bugojno, Bužim, Čelić, Doboj Istok, Drvar, Goražde, Foča, Fojnica, Gradačac, Gradiška, Jablanica, Kakanj, Kalesija, Konjic, Lopare, Ljubuški, Mostar, Mrkonjić Grad, Nevesinje, Novo Sarajevo, Posušje, Prozor-Rama, Rogatica, Rudo, Sanski Most, Srebrenica, Srbac, Teslić, Tomislavgrad, Travnik, Trebinje, Tuzla, Velika Kladuša, Vlasenica, Vogošća, Vukosavlje and Živinice. Beginning this year, GAP has added another 15 partner-municipalities: Banovići, Bosanski Petrovac, Cazin, Čitluk, Gračanica, Ilidža, Ilijaš, Kladanj, Livno, Petrovo, Ribnik, Šipovo, Široki Brijeg, Trnovo i Visoko

Uloga CPCD u projektu je da pruži tehničku pomoć u okviru komponente Lokalne intervencije, što uključuje administraciju za 12 regionalnih i opštinskih koordinadora, smještenih u 4 ureda GAP: u Mostaru, Tuzli i Banja Luci i Sarajevu. CPCD također obezbjeđuje stručnu podršku realizaciji programa u okviru svog područja rada.

IZGRADNJA DOBRE UPRAVE KROZ GRAĐANSKO UKLJUČENJE

Donator: Olof Palme International Centar-Sida

Projekat je zamišljen kao program malih grantova (PMG), koji će biti dodijeljeni putem javnog konkursa NVO-ima sa generalnim ciljem da se da:

- doprinose daljnjoj promociji građanskog uključenja, partnerstva te podrška OCD-ima u uspostavljanju poboljšanih odnosa sa vlastima kao i facilitacija većeg nivoa uključenosti OCD-a i vlasti u dijalog o politikama

Specifični ciljevi programa su:

- da podrži i ohrabri lokalne inicijative usmjerene na povećanu građansku participaciju i uključenje OCD-a u proces donošenja odluka na lokalnom nivou te radi poboljšanja javnih politika i pružanja usluga;
- da facilitira stalno partnerstvo i održivi dijalog između OCD-a i vlasti na svim nivoima kroz razvijanje i usvajanje Sporazuma o saradnji;
- da gradi svijest vlasti i OCD-a o obostrano korisnoj saradnji te pruži adekvatnu i pravovremenu implementaciju politika i principa Sporazuma putem treninga javnih službenika, edukacije i podizanja kapaciteta NVO-a;
- da podrži inicijative usmjerene na poboljšanje tehničkih i institucionalnih kapaciteta OCD-a za samozagovaranje.

Putem Javnog poziva, na koji se javilo preko 400 organizacija i neformalnih grupa građana, selekcijom je odabrano, na osnovu predviđenih kriterija, ukupno 35 aplikacija.

U dijelu Javnog poziva koji se odnosio na dizajniranje i/ili implementaciju Sporazuma odabrano je 12 organizacija i kao rezultat imamo 9 lokalnih zajednica koje su tek potpisale Sporazum, 6 nacrt dokumenata je u proceduri usvajanja a u 6 slučajeva se dodatno radilo na Kodeksima o konsultacijama i partnerstvu kao dopunskim elementima koji Sporazume čine potpunijim i svrsishodnijim.

U dijelu Javnog poziva koji se odnosio na lokalne inicijative odabrane su 23 aplikacije koje pokrivaju široki spektar volonterskog angažmana i filantropije, izgradnje i popravke infrastrukture u školama, mjesnim zajednicama, dječijim igralištima, parkovima, edukaciji i podizanju kapaciteta NVO za samozagovarački proces i promjenu zakonodavstva, briga za stare i iznemogle kao i djecu sa posebnim potrebama.

Posebna pažnja pri odobravanju aplikacija posvećena je teritorijalnoj pokrivenosti čitave Bosne i Hercegovine a ogroman interes koje su NVO pokazale daju nam za pravo da zaključimo da je nebrigom i neodgovornošću političkih struktura i izabranih vlasti da svoje obaveze i zadatke usmjere na rješavanje problema građana u cijeloj zemlji stvorena evidentna praznina i prostor u kojem se djelovanjem ovakvim programima samo donekle popravlja situacija ili sanira katastrofalno stanje. Međutim, očigledno je da usluge koje pružaju NVO ne mogu biti niti zamjena niti dugoročno rješenje za takav pristup i propuste u implementaciji dogovorenih javnih politika te da vlasti na svim nivoima prestanu da se bave politizacijom svega i spuste se na nivo rješavanja egzistencijalnih pitanja građana gdje je ljudima u potrebi potpuno svejedno koje su nacije, ideološke ili religijske orijentacije, ako njihov problem kontinuirano postoji, ne rješava se i njihov život čini nepodnošljivim

JACANJE PARLAMENTATA U BIH

<i>Donator: USAID</i>

U trogodišnjem projektu podržanom od USAID-a u dosadašnjoj realizaciji aktivnosti ostvareni su dobri rezultati u zajedničkom djelovanju lokalnih organa vlasti i lokalnih organizacija civilnog društva u njihovom zajedničkom definisanju lokalnih potreba, te rješavanju istih.

Projekat se dijelom implementira u općini Bugojno koja ima dobru praksu u implementaciji Sporazuma o saradnji između načelnika, općinskog vijeća i organizacija civilnog društva u općini Bugojno, gdje nevladine organizacije imaju veliki uticaj u procesu donošenja odluka i uključene su u sve procese od značaja za zajednicu.

U općini Bugojno, nakon održanih sastanaka sa načelnikom općine i pomoćnicima, predstavljanju projekta održan je zajednički sastanak sa lokalnim organizacijama civilnog društva i predstavnicima općine. Tom prilikom zajedničkim radom definisana je prioritarna potreba ove općine te izabrana radna grupa sastavljena od predstavnika općine i lokalnih organizacija civilnog društva. Radna grupa je pristupila izradi akcionog plana u cilju rješavanja definisanog lokalnog problema koji uključuje kreiranje kampanje, zajedničko istupanje ka državnom parlamentu, lobiranje i zagovaranje uz punu podršku lokalnih organa vlasti.

Isti proces i način rada u okviru ovog projekta planiran je da bude sproveden i u općini Travnik

VEĆE UČEŠĆE ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA U PROCESU KREIRANJA JAVNIH POLITIKA U KANTONU SARAJEVO

Donator: Fond otvoreno društvo BiH

Ovaj projekat predstavlja nastavak projekta „Monitoring javnih politika u Kantonu Sarajevo” kojeg je Centar za promociju civilnog društva (CPCD) realizovao u 2008.godini, uz finansijsku podršku Fonda otvoreno društvo BiH. Njegova osnovna svrha je bila da osnaži rezultate i efekte postignute prethodnim projektom, tako što će dokument pod nazivom „Analiza javnih politika, s prijedlogom alternativnih mjera javnih politika“ pretvoriti u snažan instrument (alat) zagovaranja organizacija civilnog društva za rješavanje ključnih problema građana Kantona Sarajevo, u oblastima javnih politika identifikovanih u ovom dokumentu.

Osnovni cilj projekta je bio podrška većem uključivanju organizacija civilnog društva u procese kreiranja javnih politika kroz zagovaranje i razvoj institucionalnog dijaloga i saradnje sa organima vlasti i drugim institucijama javnog sektora u Kantonu Sarajevo. Za ostvarenje ovog cilja dizajniran je i realizovan set specifičnih ciljeva i čitav spektar aktivnosti koje uključuju: podršku umrežavanju i koalicijom djelovanju organizacija civilnog društva, uspostavljanje normativnog i institucionalnog okvira za dijalog i saradnju nevladinih organizacija (NVO) i drugih organizacija civilnog društva (OCD) u svim oblastima od zajedničkog interesa, veće uključivanje NVO i OCD u definisanje prioriteta javnih politika i u skladu s tim na raspodjelu sredstava kroz učešće u izradi, donošenju i izvršenju kantonalnog budžeta, te nastavak monitoringa i evaluacije rezultata i efekata rada izvršne i zakonodavne vlasti u Kantonu Sarajevo.

Glavni efekti i rezultati ovog projekta su: uspostavljanje podsticajnog normativnog i institucionalnog okvira (izrada i usvajanje Sporazuma o saradnji Vlade Kantona Sarajevo i NVO sektora u Kantonu Sarajevo) za izgradnju dijaloga i partnerstva između vladinog i NVO sektora, veća transparentnost i odgovornost u radu kantonalnih organa vlasti, veća sposobnost građana i OCD da samostalno zagovaraju svoja osnovna prava i interese u ključnim oblastima javnih politika, bolje i efikasnije javne politike zasnovane na stvarnim potrebama građana.

Domaća i međunarodna praksa je pokazala da je za praktičnu primjenu Sporazuma o međusektorskoj saradnji, na svim nivoima vlasti, od presudne važnosti proces njegove izrade, odnosno, da je proces izrade jednako važan kao i konačni rezultat. S toga je Centar za promociju civilnog društva od samog početka pokretanja inicijative za izradu i usvajanje Sporazuma o saradnji između Vlade i organizacija civilnog društva u Kantonu Sarajevo nastojao da u njegovu izradu budu uključeni predstavnici i vladinog i NVO sektora, te da imaju zajedničko razumijevanje njegovih vrijednosti, ciljeva i koristi koju će imati od primjene Sporazuma.

U skladu sa ovim novim pristupom u procesu izrade Sporazuma prvo je formirana neformalna Mreža NVO „Sporazum Plus“-Kanton Sarajevo, kao sredstvo zajedničkog nastupa NVO sektora prema Vladi Kantona Sarajevo o svim pitanjima vezanim za međusektorsku saradnju i dijalog, odnosno ona je postala forum za definiranje, predstavljanje i zagovaranje sektorskih prioriteta javnih politika i usluga iz nadležnosti Kantona Sarajevo. Istovremeno i Vlada Kantona Sarajevo je, nakon što su predstavnici Centra za promociju civilnog društva prezentirali inicijativu za izradu i usvajanje Sporazuma o međusektorskoj saradnji, prihvatila ovu građansku inicijativu i donijela jednoglasan zaključak da se zajednički krene sa njenom realizacijom. Formiran je mješoviti Tim za izradu Sporazuma o saradnji Vlade i organizacija civilnog društva u Kantonu Sarajevo sastavljen od jednakog broja predstavnika Mreže „Sporazum plus i predstavnika Vlade KS. Tim čini ukupno 26 članova, od čega 13 članova koje je svojom Odlukom imenovala Vlada Kantona Sarajevo 1, i 13 predstavnika civilnog društva izabranih iz neformalne Mreže “Sporazum Plus” – Kanton Sarajevo.

Konkretno akcije koje smo provodili kako bismo i na praktičnim primjerima pokazali koristi koje oba sektora društva mogu imati od partnerskog dijaloga i saradnje, pokazale su da uključivanje građana u procese kreiranja javnih politika u Kantonu Sarajevo može rezultirati zaista kvalitetnim rješenjima. Naše iskustvo potvrđuje (Uključivanje Mreže „Sporazum plus“ u aktivnosti na izradi i realizaciji plana provođenja javne rasprave o Nacrtu Zakona o javnom okupljanju Vlade Kantona Sarajevo) da su zakonski propisi kvalitetniji i primjenjiviji kada se u postupak njihovog promišljanja i izrade uključi širi krug sudionika. Ovaj zakon ocjenjen je od strane Venecijanske komisije kao jedan od najdemokratskih zakona iz ove oblasti, ne samo u zemljama bivše Jugoslavije već i šire.

Još jedna konkretna akcija koju je proveo Centar za promociju civilnog društva u saradnji sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, te javnih ustanova u Kantonu Sarajevo i članicama podsektorske Mreže „Sporazum Plus“-Kanton Sarajevo bilo je informisanje građana preko 65 godina o njihovim pravima iz oblasti zdravstvene zaštite. Podijeljeno 10 000 letaka građanima Kantona Sarajevo, sa informacijama koja su prava osoba treće životne dobi iz oblasti zdravstvene zaštite i kako ih ostvariti. Ova akcija naišla je na veliko odobravanje od strane građana i medijski je snažno podržana.

¹ 20. sjednica Vlade Kantona Sarajevo od 11.juna 2009.godine („Službene novine Kantona Sarajevo“ , broj 24/03-Prečišćeni tekst)

CIVILNO DRUŠTVO

ODRŽIVI RAZVOJ NEPROFITNOG SEKTORA U BIH KROZ PARTNERSTVO SA VLADOM I BIZNIS SEKTOROM II

Donator: USAID

Tokom 2008. godine potpisan je novi trogodišnji ugovor sa donatorom što predstavlja nastavak do sada urađenih aktivnosti kada je u pitanju institucionalizacija suradnje vladinog i nevladinog sektora na svim razinama vlasti. Projekat sadrži 4 komponente koje se odnose na implementaciju „Sporazuma između Vijeća ministara i nevladinog sektora u BiH“, povećanje finansijske održivosti NVO sektora, javnu podršku civilnom društvu i Resursni centar.

Neki od glavnih akcenata jesu pravni okvir za volontere kada je u pitanju FBiH, Korporativna filantropija, Učešće građana u izradama javnih politika, transparentni mehanizmi finansiranja NVO sektora, Kodeks ponašanja i njegova promocija, uspostava bh. standarda kvalitete rada NVO, formiranje mreže NVO na bh. nivou, učešće u regionalnoj mreži Balkan Forum, Resursni centar.

Implementacija „Sporazuma između Vijeća ministara BiH i NVO sektora u BiH“ (Sporazum)

U implementaciji Sporazuma CPCD je održao mnogobrojne susrete sa predstavnicima Vijeća ministara BiH u cilju većeg razumijevanja procesa, te predstavnicima NVO sektora u cilju podrške implementaciji istog. Rezultat sastanaka je održavanje konferencije „Jačanje demokratske kulture dijaloga i saradnje institucija vlasti i civilnog društva u BiH: Implementacija Sporazuma između Vijeća ministara BiH i organizacija civilnog društva u BiH“ pod pokroviteljstvom predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH gosp. Nikole Špirića.

Ovim je Vijeće ministara kao partnera u procesu uspostave Ureda za saradnju sa civilnim društvom i Savjeta za razvoj civilnog društva priznalo domaći NVO sektor a Tim za primjenu Sporazuma (Tim) kao nositelje tog procesa. Tim je nastao nakon pomenute konferencije kao tijelo zaduženo za proces implementacije Sporazuma a čine ga sve organizacije koje su uzele učešće i dale svoj doprinos u inače vrlo participativnom procesu izrade zaključaka konferencije te iskazane namjere da budu direktni učesnici ovog procesa.

U isto vrijeme CPCD je održao 12 sastanaka u cijeloj BiH (Travnik, Doboj, Tuzla, Banja Luka, Trebinje, Bihac, Livno, Foča, Srebrenica, Mostar, Zenica i Sarajevo) u cilju konsultacija prije pokretanja inicijative osnivanja državne mreže organizacija civilnog društva koja izražava interes za institucionalizaciju odnosa između vladinog i nevladinog sektora na svim nivoima vlasti u BiH ali i drugim suštinskim pitanjima od značaja za NVO u BiH.

Sastanci su pokazali ogroman interes organizacija za postojanjem jedne ovakve mreže te se pristupilo izboru organizacionog odbora mreže sa zaduženjem izrade osnovnih dokumenta mreže uz CPCD kao nosioca procesa osnivanja mreže. Osnivačka Konvencija, kao i broj organizacija koje su pristupile mreži do dana održavanja osnivačke Konvencije, je pokazala prazan prostor i potrebu NVO-a za ovakvim načinom udruživanja. Neformalna mreža je nazvana Mreža „Sporazum plus“. Način rada Mreže su forumi sa osnovnim ciljevima podrške umrežavanju na svim nivoima u BiH, implementacija sporazuma na svim nivoima te izgradnja novih, izgradnji pravnog i političkog okruženja za rad i razvoj NVO-a, izgradnja međusektorske saradnje i sl.

CPCD je za 30 NVO-a organizirao rad ljetne škole u cilju obrade tema kao što su: Institucionalni kanali saradnje NVO-a i vlasti na svim nivoima, učešće NVO-a u procesu izrade javnih politika i pravila o konsultacijama.

U protekloj godini CPCD je u saradnji sa ECNL-om iz Budimpešte inicirao saradnju sa organizacijom CCI u cilju izrade prijedloga poreskih reformi za oba entiteta. U vezi sa ovim održane su 2 konferencije od kojih je prva imala za cilj pregled dobrih praksi u zemljama regiona i mogućnostima koje u politikama finansiranja NVO-a i poreskom smislu postoje u BiH sa učesnicima kako NVO-a tako i predstavnika ministarstva finansija. Druga je imala za cilj prezentaciju prijedloga poreskih izmjena uz zaključke zajedničkog daljeg djelovanja.

CPCD je aktivni član radne grupe u okviru UNDP-a formirane u cilju izrade Zakona o volonterima na nivou FBiH. CPCD je svoj doprinos dao cjelokupnom izradom prednacrt teksta Zakona te će u narednom periodu planiranih javnih rasprava i konačnog usvajanja dati svoj puni doprinos u javnom zagovaranju i uključenjem Mreže „Sporazum plus“ u ovo pitanje.

Sporazum o saradnji NVO i vlasti na lokalnom nivou

Sporazum je dokument koji reguliše saradnju i partnerstvo lokalne samouprave sa udruženjima građana kao i transparentan postupak dodjele finansijskih sredstava. U nastavku je imperativ bio raditi na implementaciji ovog Sporazuma te podići kapacitete oba sektora kako bi implementacija imala što puniju i bolju primjenu koristeći prije svega domaće dobre prakse obzirom da je stanje u samim općinama poprilično šaroliko po ovom pitanju. No i usvajanje lokalnih Sporazuma u općinama koje nemaju nikakva pravila kada su u pitanju odnosi lokalne vlasti i NVO-a ostaju jedan od aktivnosti.

Općina Bosanska Krupa je usvojila lokalni Sporazum u saradnji sa lokalnim organizacijama, organizacijama iz općine Ključ koja ima jednu od boljih praksi u saradnji na relaciji lokalna vlada i NVO sektor, te uz učešće CPCD-a. Općine Zavidovići, Zvornik, Kalesija i Doboj Jug su također usvojile lokalni sporazum. U općini Bijeljina je krenuo visoko participativan proces izrade lokalnog sporazuma koji vodi radna grupa sastavljena od predstavnika općine i lokalnih NVO-a uz asistencu CPCD-a.

Na kantonalnom nivou ovaj proces je u toku u 4 kantona.

U svrhu lakše razmjene dobrih praksi i izrađenih rješenja na svim razinama vlasti te brže distribucije informacija izrađena je stranica www.sporazum.ba koja će sadržavati navedene podatke u svim općinama, kantonima, oba entiteta te državnom nivou. Stranicu će prvenstveno koristiti svi nivoi vlasti u BiH, članice Mreže „Sporazum plus“ ali i sve druge organizacije civilnog društva te donatorska zajednica u BiH.

RESURSNI CENTAR

Centar za promociju civilnog društva je 2006. godine otvorio Resursni centar civilnog društva, kao odgovor na potrebu postojanja takve intemedijarne strukture koja bi nevladinim organizacijama pružala različite vrste usluga, od treninga, edukacija, različitih vidova pružanja savjeta i konsultacija, prilika za umrežavanje i širu distribuciju i razmjenu informacija.

Upravo kroz ove aktivnosti je Resursni Centar civilnog društva, Centra za promociju civilnog društva potvrdio potrebu i kvalitet svog djelovanja.

Ove aktivnosti su se u proteklom periodu razvijale kroz nekoliko segmenata;

- Web sat – www.civilnodrustvo.ba ;

- Usluge klijentima RC-a;
- Trenizi i radionice;
- Umrežavanja;
- Sastanci i konsultacije;
- Distribucija informacija;

Web: www.civilnodrustvo.ba :

Od samog početka ovaj segment djelovanja se pokazao kao potreban i koristan. Do sada je ovaj web sajt je zabilježio preko 80.000 pojedinačnih posjeta (samo u avgustu, vremenu godišnjih odmora, zabilježeno je preko 6.000 posjeta), što ga čini jednim od najposjećenijih sajtova koji pružaju informacije iz oblasti civilnog društva.

U dosadašnjem radu je obavljeno preko 10.000 različitih vijesti, i preko 1000 informacija o različitim tenderima, poslovnim ponudama, oglasima i stipendijama. Na sajtu je postavljeno preko 150 različitih publikacija. U toku procesa prikupljanaj publikacija izrađen je i poseban DVD sa preko 500 različitih publikacija koje su podijeljene nevladinim organizacijama, partnernima, institucijama i pojedincima.

Zbog svje aktuelnosti ovaj web sajt je postao izvor niformacija ne samo za većinu nevladinih organizacija, nego i za brojne studente koji u svojom studentskim istraživanjima koriste sadržaje našeg web sajta.

Usluge:

Više od godinu dana RC ima razvijenu ponudu usluga koju je dosada koristilo preko 30 organizacija. U sklopu ove ponude, između ostalog korisnici među prvima dobijaju najvažnije i najaktuelnije informacije o dešavanjima u nevladinom, vladinom i biznis sektoru, informacije o projektima, tenderima, oglasima za posao, ali i popust na komercijalne treninge koji se svake godine u vidu specijaliziranih modula organizuju u RC-u.

Trenizi i radionice:

Tokom 2009. godine RC je organizovao 7 treninga iz različitih oblasti, od pisanja i izrade projektnih prijedloga do finasijskog menadžmenta, odnosa sa javnošću, strateškog planiranja. Organizovano je nekoliko in-house treninga na molbu nevladinih organizacija u BiH (Udruženje Prijatelji Srebrenice – iz Srebrenice). Za ove treninge su učesnici bili oslobođeni plaćanja participacije ali su sami snosili troškove puta i smještaja. Učestvovalo je preko 150 učesnika a za svaki trening je zaprimljeno preko 80 aplikacija, što govori o potrebi za ovakvom vrstom podrške NVO-ima u BiH, posebno, organizacijama iz manjih gradova.

Drugi vid edukacije koje realizira RC su komercijalni trenizi (plaća se puna kotizacija za učešće i učesnici sami snose troškove smještaja i puta). Do sada su već održane «tri generacije» treninga iz oblasti PR-a i strateškog komuniciranja, koji su se sastojali od 5 modula. Na ovim treninzima je učestvovalo preko 150 predstavnika ne samo nevladinog već i vladinog i biznis sektora.

Umrežavanja:

Resursni centar je tokom svog postojanja vrlo često bio ili lider, ili aktivni sudionik različitih vrsta umrežavanja. Posljednji takav vid djelovanja se realizira kroz mrežu SPORAZUM PLUS, koja je, okupila preko 380 najznačajnijih organizacija iz BiH. Ova mreža će aktivno raditi na dosljednoj realizaciji sporazuma između Vlade i nevladinog sektora, a daće podršku ili će učestvovati i u svim drugim inicijativama njenih članica, ili drugih organizacija civilnog društva ili Vlasti.

Posljednje, aktuelne inicijative umrežavanja, i širenja djelovanja RC se odnose na stvaranje mreže 6 regionalnih RC u BiH, kroz uspostavljanje suradnje sa različitim nevladinim organizacijama. Na ovaj način, prvobitna misija RC da će poslužiti kao resursni centar koji može pružiti različite vrste podrške za razvoj NVO-a u BiH, ali i suradnju sa Vladinim i biznis sektorom, biće u potpunosti ispunjena.

RC će i dalje nastaviti razvijati ne samo navedene segmente već i ostale inicijative i usluge, bazirane uglavnom na realnim potrebama u BiH. U tu svrhu osoblje RC je uključeno u različite programe usavršavaj kroz prisustvovanje različitim konferencijama, edukativnim treninzima, studijskim posjetama.

Prve aktivnosti osnovane mreže regionalnih centara su bile izrada analize o potrebama nevladinih organizacija (koja je uključila preko 300 NVO iz cijele BiH što je čini najkompletnijom analizom ove vrste) i pružanje trening usluga lokalnim NVO organizacijama (održana su po dva treninga iz oblasti koje su u prethodno urađenim analizama istaknute kao prioritete).

PR i odnosi sa javnošću:

Aktivnosti u oblasti odnosa sa javnošću su u 2009 godini bile uglavnom bazirane na PR podršci različitim projektima. Ova podrška se ogledala u sljedećim segmentima:

- Idejna rješenja i dizajn različitih kampanja i inicijativa: (pokrenute su 2 kampanje – informiranaj starijih od 65 godina o pravima na zdravstvenu zaštitu i 13.000.000 razloga za odluku – kampanja za sniženje cijena lijekova, kampanja za neformalno obrazovanje);
- Prijedlog izgleda i vizuelnog identiteta za kampanje (letci, scenarij događaja, način realizacije kampanje);
- Medijska podrška kampanjama (svaku našu kampanju je rpatilo najmanje 10 tv, radio i printanih medija. Prilozi o kampanjama su objavljeni u svim informativnim emisijama vodećih medija (BHTV, FTV, RTRS, NTV HAYAT...))

Poseban segment koji je potrebno izdvojiti je PR podrška različitim događajima koji su organizovani u sklopu predviđenih projektnih aktivnosti naših najvećih projekata:

- USAID – dizajn, scenarij i vizuelni identitet za 2 najveće konferencije na kojima je učestvovalno preko 300 NVO organizacija;
- SIDA – OLOF PALME – medijska kampanja i organizovanje završnog događaja - prezentacija rezultata projekata;

CPCD uživa izuzetno dobar ugled kada je javnost u pitanju, posebno mediji. Vrlo često, najmanje 7 puta mjesečno, mediji kontaktiraju CPCD tražeći zvanične komentare i stavove o najaktuelnijim društvenim i političkim dešavanjima.

Tokom 2009 godine, održano je preko 30 formalnih i neformalnih sastanaka sa predstavnicima vodećih medijskih kuća.

U protekloj godini CPCD je ostvario preko 200 medijskih istupa. Pokrenuta su 2 radijska serijala koji su bili podrška različitim programima centra. Svaki događaj ima zadovoljavajuću medijsku praćenost što pokazuje da je CPCD razvio korektne i dobre odnose sa medijima.

CPCD je ostvario suradnju sa najuticajnijim BiH medijima. Jedan vid te suradnje je emisija HAJD U PARK, u sklopu koje CPCD, na mjesečnoj osnovi, kandiduje 3 teme za vijesti, i jednu tematsku emisiju sa gostima. Najčešće su to aktuelne teme koje su bitne za građane.

Poseban uspjeh saradnje sa medijima je ostvarena kroz saradnju sa „Otvorenom mrežom” i radiom Kameleon. Zahvaljujući ovoj saradnji pokrenute su i zajedničke inicijative i planirane zajedničke kampanje.

U 2009 godini CPCD je unaprijedio svoj autoritet u javnosti, posebno u medijima što potvrđuje činjenica da je svaki događaja koji je centar organizovao imao vrlo zadovoljavajuću medijsku pažnju.

I u budućnosti će CPCD nastaviti razvijati dobre odnose sa medijima. Kroz planiranje kampanje u okviru projekata CPCD će uticati i na poboljšanje imidža nevladinog sektora.

Glavni cilj PR aktivnosti CPCD u budućnosti će biti jačanje autoriteta i imidža uz zadržavanje postojećih pozitivnih efekata i kapaciteta. Posebna pažnja će biti posvećena izgradnji prepoznatljivijeg imidža CPCD-a kroz dizajn web starnice Centra, izradu potrebnih pratećih vizuala i jačanje brenda. Ovakav starteški pristup će omogućiti prevazilaženje problema zabilježenih u prepoznatljivosti centra u generalnoj javnosti ali i medijima.

Strateški komunikacijski cilj odnosa sa javnošću u 2010 godini će biti prepoznatljivost CPCD-a kao organizacije koje daje doprinos jačanju civilnog društva u BiH kroz pružanje podrške razvoju organizacija civilnog društva i njihovoj međusobnoj saradnji i umrežavanju, uspostavljanje okvira za efikasne odnose sa vladinim i profitnim sektorom i razvoj građanskog aktivizma, kao i promocija neprofitnog sektora kao kvalitetnog i nezaobilaznog aktera u društveno-ekonomskom razvoju zemlje.

TACSO projekat

Izgradnja kapaciteta civilnog društva na zapadnom Balkanu i Turskoj (Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija, Kosovo, Albanija, Makedonija, Crna Gora, Turska)

<i>Donator: Evropska komisija</i>

Ovaj dvogodišnji regionalni projekat realizuje konzorcijum na čelu sa SIPU International iz Švedske, u kojem je CPCD, zajedno sa HRDF iz Turske, FPLD iz Rumunije i FRDL iz Poljske.

Glavni cilj projekta jeste da poveća kapacitet organizacija civilnog društva (OCD) i da ojača njihovu ulogu u okviru participativne demokratije. Projektne aktivnosti primarno su bazirane na potrebama OCD i njihovim prioritetima identificiranim u procjeni potreba koje je sačinila svaka pojedinačna zemlja uključena u Projekat.

Ovaj projekat asistira organizacijama civilnog društva u prevladavanju brojnih izazova u radu, prvenstveno kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta kao što su treninzi, učenje na daljinu, razmjena iskustava, savjetovanje itd, kao i aktivnosti umrežavanja kao što su događaji koji promoviraju partnerstvo i širenje informacija kako na nacionalnom tako i na regionalnom nivou.

Projekat je počeo sa implementacijom tek krajem 2009. godine, tako da se puni zamah očekuje tokom 2010. godine.

***BALKAN FORUM – PROJEKAT PROMOCIJE NEFORMALNOG OBRAZOVANJA
(BiH, Hrvatska, Slovenija, Srbija i Crna Gora)***

Donator: OPA, Američka ambasada u BiH

Centar za promociju civilnog društva, u okviru regionalnog projekta saradnje nevladinih organizacija iz Slovenije, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, i u partnerstvu sa bh. organizacijama INFOHOUSE, RODA i TKO Izbor Plus organizovao je Forum „neFORMALNO OBRAZovanje“, održan 28. i 29.10.2009. godine u Hotelu Hollywood, Sarajevo.

Na Forumu je učestovalo ukupno 43 predstavnika organizacija i institucija koje daju usluge obuke (treninga) u BiH, vlasti, obrazovnih institucija i privrede, kao i zainteresiranih stranih organizacija. Cjelokupna lista učesnika se nalazi na kraju ovog izvještaja.

Rad Foruma je bio podijeljen u tri cjeline: trenutno stanje u ovoj oblasti u BiH, pozitivni primjeri iz prakse, i rad u tri paralelne radionice o budućim koracima u unapređenju bitnih aspekata neformalnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Jedan od najvažnijih rezultata ovog projekta, osim saradnje organizacija koje se bave neformalnim obrazovanjem u regionu, je činjenica da je postojeća neformalna Koalicija NVO, privatnih i javnih ustanova koje se bave obrazovanjem odraslih i zapošljavanjem u BiH treba biti baza za kreiranje jake sektorske mreže u oblasti obrazovanja odraslih. Koalicija je mješavina svih aktera u oblasti obrazovanja i fleksibilna je po načinu ustroja i rada, kao i otvorena za sve zainteresovane organizacije, institucije i pojedince.

Koalicija će inicirati redovnu komunikaciju i saradnju sa DEI, Ministarstvom civilnih poslova BiH i ostalim relevantnim državnim institucijama. Resursni centar će se aktivno uključiti u uspostavljanje osnovnih standarda u oblasti isporuke neformalnog obrazovanja.

